

ABONAMENTELE
Pentru Sibiu:
1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.
Pentru monarhie:
1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.
Pentru România și străinătate:
1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.
Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE
Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr a treia-oară 5 cr., și timbru de 30 cr.
Redacția și administrația: Strada Poplăoii Nr. 15.
Telefon Nr. 14.
Se prenumără și la poste și la librării.
Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază
Nimeri singuratici la 5 cr. se vënd la »Tipografia«, soc. pe acțiuni

Luptele Românilor.

IV.
Revoluția lui Horia.
(3). Condițiunile economice, în care a trăit poporul român în toate timpurile sânt neînchipuit de triste. Asupritorii acestui popor știau că dela o bunăstare materială atîrnă înălțarea lui morală, culturală, și prin urmare emanciparea lui politică. Ori, ei erau interesați a-l ține în vecinică robie și umilintă și a-l exploata cu neîndurare. Numai fiind poporul român umilit, puteau ei să fie trufași; numai sărăcindu-l și aducându-l la sapă de lemn, credeau ei că-l vor pute domina în veci de veci, îmbogățindu-se din munca și sudoarea lui.

Dar' dacă în toate timpurile starea economică a poporului român a fost rea, cătră sfîrșitul veacului trecut ea ajunsese într'adevăr de nesuferit. Exploatarea nemiloasă, în acele vremuri, depășise toate marginile; jaful și fără-delegile erau vieța de toate zilele; sărăcia cea mai neagră se lățise peste întreg poporul, a căruia îndelungă răbdare era pusă la grele încercări; într'un cuvânt, acea stare miserabilă, pe care nemuritorul nostru episcop Inocenție Clain o denunțase cu patruzeci de ani mai înainte, se mai înrutățise și împinea lumea la desperare.

Ca cei-ce n'au avut ocazia să aprofundeze condițiunile economice ale poporului român din acele vremuri și regimul tiranic la care era supus, să aibă o idee în această privință, vom enumera (ci, după un istoriograf ungur, comitele Dominic Teleki, citat de Georĝe Barițiu, unele din muncile ce avea de făcut și dările ce avea de plătit poporul iobagiu domnilor feudali, — unele numai, pentru-că a le enumera pe toate, la acest loc, ar fi prea lung și poate chiar obositor.

Domnii feudali luau dela popor tot felul de victualii și pasări de casă, fără a da oamenilor chitanță și fără a li-se socoti prețul în partea lor de contribuțiune;

amplioații maghiari jefuiau de victualii și de bani poporul;

iobagii erau minați la robota boierească — chiar și în zilele de sărbătoare, — și robota aceasta ajunsese, pentru unele familii mai numeroase, să fie de 312 zile pe an, și chiar mai mult;

în afară de robotă, fiecare iobagiu trebuia să aducă domnului feudal câte 2 fl. 33 cr., câte un stînjîn de lemn și o cană de unt;

iobagii erau trimiși iarna cu lunile, la depărtări mari, în slujba domnilor, să treiere, să taie lemne, ori în cărăușii, ear' în unele ținuturi, după-ce erau obligați să stee toată săptămîna în slujba domnilor, trebuiau să le mai dee și câte 22 fl. pe an;

în timpul acesta, femeile iobagilor trebuiau să împlinească, la curtea domnilor, lucruri femeiești, precum melitatul, pieptenatul, torsul și țesutul cănepei, cernutul cerealelor, etc., fără-ca munca să li-se socotească și să se scadă din contribuțiunile lor;

în unele comune iobagiul trebuia să plătească, pentru nevasta lui, câte 1 fl.; în altele obșteea locuitorilor trebuia să transporte cu căte 70—80 de caré bucatele boierului; în altele earăși, comuna era obligată să cumpere vinul stricat al domnului și să-l vëndă locuitorilor;

iobăgițele trebuiau să dee în fiecare an o anumită cantitate de sdrențe pentru fabricat hârtie, și dacă nu aveau de unde, li-se luau rufele bune de purtat;

iobagii trebuiau să aducă în natură, ca contribuție, găini, ouă, coaste afumate de porc, etc. de câte-ori boierului i-se naștea un prunc, precum și la Paști, la Crăciun, la sf. George, etc., sau se-și plătească contribuția în bani;

din zece porci ai unui iobagiu, și mai târziu din cinci, domnul feudal lua unul; din zece oi earăși una, ca zeciuială;

pescuitul nu era permis decât în unele locuri și acolo în condiția ca din doi pești unul să fie al boierului.... etc. etc.

Ne oprim cu această enumerare de abuzuri, de excese și spolieri. Ea e făcută, cum am vëzut, de un Ungur, care numai pîrtinitor nu putea fi pentru Români. El e silit totuși să recunoască multe din jafurile și cruzimile a căror victimă era poporul nostru, — și trece multe sub tăcere. Ceea-ce însă mărturisește și Teleki este că iobagii de naționalitate maghiară nu purtau aceleași sarcine și nu erau supuși acelorăși cruzimi ca iobagii de naționalitate română, și că în prigonirea acestor din urmă domnii feudali mergeau așa de departe, încât nu hesitau a întreprinde o adevărată vânătoare după oameni liberi, pentru a-i robi.

Mai adăugăm aci un singur lucru, pe care am avut ocazia să-l mai relevăm și în urmă, și anume că domnii răpiau, fără rușine de oameni și fără frică de autorități, pămînturile comunelor române, prefăcându-le în avere a lor personală.

Avem acum, în câteva trăsături mari, imagină de ceea-ce era starea economică a poporului român la sfîrșitul secolului trecut, și în același timp ne putem da seamă de cauzele care au provocat revoluția lui Horia, Cloșca și Crișan din 1784.

Dela Viena toți Suveranii și mai ales Iosif al II-lea, dădeau ordine, ca această stare de lucruri să înceteze și sêrmanul popor iobagiu să nu mai fie tiranizat și spoliat atât de neomeneste. Dar' bunele intențiuni ale Coroanei se loviau în Transilvania de reaua voință a domnilor feudali: ordinele erau sistematic înlăturate și, ca o ironie, sarcinele și impilările poporului creșteau.

Revoluțiunea simplilor, dar' divinilor nostri eroi și martiri din 1784, urmare firească și inevitabilă a acestei stări de jaf și tiranie sêlbatecă a avut sfîrșitul trist, care se știe; dar' nu se poate zice, că ea a fost fără nici un rezultat favorabil pentru popor. Ea a fost un țipet de durere, care a rēsbătut de parte și a avut în cele din urmă echou și la Viena; ea a fost un avertisment dat clasei de oprimători, care s'a vëzut nevoită să-și mai tragă socotelile și să între pe terenul concesiunilor; ea a fost în sfîrșit o afirmare a poporului român, o afirmare sângeroasă, care trebuia să conteze în viitor ca unul din punctele de plecare ale redesteptării sale.

Și rezultatele n'au lipsit.

De unde, înainte de această revoluțiune, toată săptămîna iobagiului era prinsă în lanul boieresc și la celelalte munci casnice ale domnului feudal, currend după revoluție robota s'a redus la două zile pe săptămîna, muncile casnice au mai conținut, și, în general, tractarea poporului robat a început să fie mai umană.

Firește nu se poate tăgădui, că acest rezultat s'a ajuns mulțumită în mare parte și curentului nou de idei ce a început să cuprindă Europa întregă în urma marei revoluțiuni franceze, întemplată la cinci ani după revoluția lui Horia, Cloșca și Crișan; nu se poate, de asemenea tăgădui, că lupta dusă mai departe de Români, și mai ales așternerea cunoscutului memorand *Supplex libellus Valachorum*, — de care ne vom ocupa în articolul următor, — a dat ocazia potrivită de a se face acea îmbunătățiri în viața materială a poporului nostru. Dar' revoluția agrară din 1784 a fost și rămîne o sguđuire puternică și o redesteptare a națiunei române, care trebuiau să aibă urmări în viitor.

Sibiu, 4 Dec. n.

Sașii contra maghiarizărei. Aduarea generală electorală a celor patru cercuri, conchemată de comitetul săsesc al Țerei-Bârsei, s'a ținut la 2 Dec. n. în sala hotelului central din Brașov. Au fost la o mie de alegători, scrie „Gaz. Transilvaniei“. Și Ungurii s'au prezentat în număr mare.

I-s'a propus adunării să primească rezoluția cunoscută a comitetului cercului Sibiu-Cristian cu adausul, că dacă proiectul de lege pentru maghiarizarea numelor localităților va fi admis în desbaterea camerei, deputații din Țeara-Bârsei să ese din partida guvernamentală.

Această rezoluție, după câteva vorbiri aventate și bine argumentate, s'a primit cu însuflețire, după-ce și deputații prezenți Hintz și Schmidt s'au pronunțat pentru ea, cel din urmă lăsându-și deschisă o porțiți: „dacă nu se vor face modificări în proiect“.

Ungurii, cu popa calvin în frunte, au încercat să protesteze zicend, că deputații sași, fiind aleși de partida liberală saso-maghiară din acest județ, nu pot să facă nici un pas fără învoirea acestei partide, dar' declarația lor a fost combătută și respinsă de covârșitoarea majoritate a Sașilor.

Dieta ungară a ținut în 2 l. c. o ședință formală, în care a statorit, că în proxima ședință, ce se va ține luni, se vor lua în discuție proiectele de lege despre *maghiarizarea numelor de comune* și despre reiațiunea dintre stăpâni și muncitori, cari s'au primit deja în secțiuni. Kossuth Ferencz a interelat în chestiunea stărilor din Austria și a întrebat pe guvern, când are de gînd să prezente proiectele pentru dispoziția de sine stătătoare a Ungariei în afacerile economice.

Dieta croată e convocată pe ziua de 6 l. c. Opoziția face pregătiri pentru o mare acțiune. Se vor face o mulțime de interpe-lați în chestiunea humană și pentru abuzurile sêvrșite de autorități cu prilejul alegerilor.

Gubernur în Fiume a fost denumit contele *Szapáry László*, care i-s'a depus mandatul de deputat. Noul guvernor își va ocupa postul numai după alegerile comunale.

Procesul „Tribunei“ pentru „Mehadica“.

— Dela corespondentul nostru. —

Cluj, 30 Noemvrie n.

(Urmare)

Vorbirea Doctorului Maniu.

Atât de frumoasă, obiectivă și adrobi-toare pentru procuror a fost vorbirea tinêrului, dar' energicului, Dr. Iuliu Maniu — încât nu avem destule cuvinte de-a o lauda.

Pas de pas el a spulberat toate aserțiunile procurorului, arătând clar și evident, că întregă acusa e tendențioasă și falsă, și convingendu-i pe toți despre dreptatea și legalitatea cauzei ce o apêra.

Nu numai pe Români ne-a mișcat și pêtruns, ci și Ungurii par'că îl priviau cu drag ce însuflețit și convingetor vorbia.

În cele următoare vō comunic cam aproximativ vorbirea dlui Maniu — căci mărturisesc, resumatul meu e foarte mauc și nici o palidă copie nu-i poate fi adevăratei vorbiri. Eată-o:

Onorat tribunal, stimați domni jurați!

S'a ridicat acuză în contra dlui Teodor V. Păcățianu și V. Dressnandt pentru calumnie publică ce afirmativ ar fi comis în articolul intitulat „Mehadica“, apărut în numărul 244 al ziarului „Tribuna“. Ce era mai natural decât ca dl procuror avend în vedere acusa, să se nănuască a adeveri că în articolul încriminat sînt în adevăr expresiuni cari conțin delictul calumniării statorit în §-ul 258 al codului penal — arătând taxativ expresiunile de atare natură, și silindu-se a fixa

din punctul de vedere al dreptului pozitiv, responsabilitatea juridică a dlui acusat V. Dressnandt. Dl procuror însă în loc de-a face aceasta, a ținut să aducă elogiul justiției și legislațiunei maghiare, și să critice procedura acusatului Păcățianu și a-l vătêma chiar în absență.

Ce privește elogiile aduse legislațiunei maghiare și îndeosebi ilustrarea liberalității legislațiunei, făcută de dl procuror, provocându-se la §-ul 266 al codului penal — trebuie să rectifice afirmațiunea dînsului și să arête că nu premisa articolului încriminat este falsă, când susține că un avocat maghiar din Budapesta afirmând că justiția maghiară ar fi coruptă nu a fost pedepsit fără numai îndrumat la ordine, ci falsă e cu desêvrșire afirmațiunea dlui procuror, spunend dînsul, că avocatul apêrător din Budapesta sê fi fost chiar și Român n'ar fi putut fi pedepsit mai aspru — oprind aceasta legea. Nu afirm cu pozitivitate că Român sê fi fost, ar fi devenit mai aspru pedepsit, — dar' țin a vê atrage atențiunea on. jurați, că dl procuror a voit, pe cum se vede, a vê duce în rătêcire, cetind numai partea primă a paragrafului — ear' nu și a doua, care admite posibilitatea de-a fi pedepsit disciplinar, cât se poate de aspru.

E evident deci, că domnul procuror n'a isbutit a documenta liberalismul legislațiunei maghiare, precum nici a rêsturna mersul logic al articolului încriminat.

Referitor la cele zise la adresa dlui Păcățianu, trebuie să constat că și mai puțin a reușit dl procuror — căci cred, și d-voastră domnilor jurați, veți fi de acord cu mine spunend, că nu e cavaleresc a atăca din loc oficios în absență, fără a se pute apêra — cel-ce a fost atăcat. Ei nu sînt aici ca apêrătorul dlui Păcățianu, totuși îmi țin de datorință a respinge afirmațiunile domnului procuror.

Nu am dreptul a mē extinde mai pe larg la motivarea pașului domnului Păcățianu, decât am să constat că grave motive l-au înduplecat să nu se înfățoseze la pertractarea de azi.

Aceste grave motive, le-a expus d-nul Păcățianu în epistola adresată domnului *president* pentru a căreia cetire am insistat, prevëzend că dl procuror va ține a exploata în delavoarea acusatului și a cauzei românești, absența domnului Păcățianu. Constat din nou ilegalitatea procedurii domnului *president*, prin care a denegat cetirea scrisorii domnului Păcățianu.

(„Neumani“ — „preocupați“).

Ei contrar procedurii observate de d-nul procuror, mē voiu si l, ferind-mē de persoane invective, să dovedesc ca argumente, că articolul încriminat nu conține calumnie, și că întru cât unele aserțiuni ale articolului sînt într'adevăr vătêmatoare pentru acusatori, sînt adevărate.

Se afirmă că expresiunile referitoare la juzzi senatului, cari au adus sentența primă în afacerea nenorociților Mehadicani — ca „*neumani*“ — „*preocupați*“ — sînt din punctul de vedere al codului penal expresiuni, cari cuprind în sine calumnie.

Sînați domni jurați! În sensul §-lui 258 și 270 se consideră de calumnii acele expresiuni și afirmațiuni, cari dacă s'ar dovodi adevărate ar aduce după sine introducerea procesului criminal sau disciplinar în contra celor atăcați. E peste ori-ce îndoială, d'or jurați, că a se pedepsi nu se pot decât atari fapte sau conduite, cari în aprecierea lor, aparțin domeniului dreptului. Deci e evident, că calumnie conțin numai atari afirmațiuni, cari referesc la fapte aparținătoare domeniului de drept, ear' nu al eticeii. Și vê întreb eu pe d-voastră, domnilor jurați, dacă credeți că „lipsa de umanitate“ abstract luând, se poate pedepsi?

Apoi considerând că în sensul legilor și conform intențiunilor legislațiunei, de calumnie se consideră afirmarea faptelor ca îndeplinite, pînă când exprimarea părerei individuale, întru cât aceasta ar fi ignitoare, constituie delictul vătêmării de onoare: ce cred domnilor jurați că și d-voastră veți afla de nebasată în drept, acusa în această privință.

Nu mai puțin e greșită afirmațiunea acuzei, că expresiunea „*preocupați*“ ar conține

calumnie — nu numai din motivele de mai sus — dar' e greșită această afirmațiune și pentru motivul, că a fi preocupat înconștient, nu e dehonestător, și-mi veți concede că rar va fi omul, care va ști judeca într'o chestie sau alta cu desêvrșire nepreocupat, liber de atipatii și simpatii.

Articolul încriminat nu afirmă evident o conștientă preocupare decât spune, că sentența din afacerea Mehadicanilor, s'a adus în favoarea autorităților administrative cu desconsiderarea fasiunilor tuturor martorilor români, pe basa fasiunilor alor doi Maghiari, indivizi de dubie existență. Vëzend aceasta autorul articolului și avend înaintea ochilor atâtea și atâtea exemple de înfiorătoare măceluri înscenate în ținuturi românești, avend înaintea ochilor sei sufletești nenumărate cazuri când tribunalele ungurești, consecvent au adus sentențe condamnătoare pentru cetățenii români, ce credeți d-voastră domnilor jurați, n'a fost el în drept să-și exprime părerea, că juzzi aceluia senat au fost „preocupați“ față de martorii români și că au judecat condamnând pe cei maltratați în „lipsă de umanitate“?

Aceste afirmațiuni nu conțin din punctul de vedere al dreptului calumnie, ci în cel mai rău cas, vătêmare de onoare. În acest din urmă cas însă, nu pot fi pedepsiți acușatii, sau mai bine zis acusatul de față, din două motive.

1. Pentru-că pentru vătêmare de onoare nu s'a ridicat acusa.

2. Pentru-că acele afirmațiuni sînt adevărate.

Pentru documentarea acestei din urmă aserțiuni, — sper va ajunge, dacă vê voiu aminti, că însași sentența înaltei Carii — față de patru acușaiți principali a sistat procesul criminal, din motivul că fasiunile martorilor unguri față de ei, nu se pot privi demne de crezêment.

Vê rog, d-nilor jurați, să considerați împrejurarea că articolul încriminat; a critisat procedura și ținuta tribunalului din Caransebeș în convingerea, că celelalte două foruri judecătorești vor schimba sentența forului prim — ce în parte s'a și întemplat.

(„Calumniarea“ autorităților administrative).

Actul de acuză afirmă a conțineea articolul încriminat calumnie la adresa autorităților administrative în pasagiul

„pentru-că în cazul acesta întregă vina măcelului din Mehadica, cădea asupra organelor administrative și asupra gendarmeriei, care s'a folosit de arme în contra unui popor inofensiv, blând și pacific“.

Fără de a cerca mai de aproape, dacă această expresiune din punct de vedere juridic, analizand cuvânt de cuvânt conține calumnie sau ba — mē restrîng a constata tris-tal adevăr ce-l exprimă aceste cuvînte.

Ca să documentez nu trebuie să cerc argumente din depărtare, căci e pe deplin destul spre acest scop a mē provoca la sentența forului al doilea, cetită chiar de domnul *president* care în motivare spune expres — că prin procedura ușoratică și nebasată în asprimea ei, administrațiunea a fost foarte acomodată a *pregăti înfiorătorul măcel*.

Și dacă d-voastre, d'or jurați, nu vi-e destul această sentență, pentru a vê căștiga convingerea vinovăției autorităților administrative în afacerea Mehadicanilor — și prin urmare a exactității articolului încriminat — aveți la dispoziție spre acest scop sentența înaltei Carii, asemenea cetită de dl *president*, în care se accentuează cu deosebit pond ca împrejurare ușurătoare față de acușaiți „iritatiunea mare a acușaiților produsă prin procedura pripită, a autorităților administrative“.

Cred, d'or jurați, veți afla și d-voastră greutatea și însemnătatea acestor enunciațiuni judecătorești — îndeosebi atunci dacă vê veți da bine seamă despre legăturile ce există între oficiolatele publice.

Eu drept span, afla expresiunea articolului încriminat referitoare la procedura autorităților administrative de prea b'ândă chiar, acum cînd cunosac faptul și aprecierea forurilor mai înalte, și pârtaș sê fiu fost ca organ administrativ la înscenarea acelei nenorociri, m'aș sili a țese vëlul uitărei asupra ei, simțind o adăncă părere de rău.

(„Gendarmii au beut“).

Cât pentru expresiunea articolului înriminat referitoare la gendarmi, că „au beut“ — într'adevăr nu ştia s'o privească din punctul de vedere al ridicolităţii sau al desconsiderării. Articolul anume nu este nici mai mult nici mai puţin decât că gendarmii au beut — o afirmaţiune, care aşa cum în articolul înriminat se prezintă, şi din punctul de vedere al dreptului penal asta e decisiv, nu conţine nici calumnie, nici vătămare de onoare. Fără a voi să vatăm corpul gendarmăresc, citez a afirma că nu este gendarm, care să nu bea, — decizător e în ce măsură. Şi eu prea cred, că această expresiune a articolului înriminat nu exprimă şi nu zugrăveşte fidel starea psihică a gendarmilor dela Mehadia, fiind prea nehotărâtă, prea generală. Într'adevăr regret, că nu se poate proba veritatea faptului, că expresiunea aceasta e prea — complesantă.

(Necunoştinţa limbei române).

Dlor juraţi, pentru a aduce verdict în un proces de presă prima condiţie este, ca d-nii juraţi să nu aibă înainte-le numai unele expresiuni, unele cuvinte şi propoziţii, în traducţie neperfectă ale articolului înriminat, — ci să-l aibă în întregime lui, ca din mersul ideilor să judece intenţiunile scriitorului, ca în urma imediatei apăsări se judece, liber de laterale influenţe, gravitatea şi însemnătatea, precum şi înţelesul diferitelor fraze. Şi oare în acest caz s'a împlinit această condiţie de fapt? Oare staţi d-voastră în faţa unei impresii imediate? Veţi concede şi dumneavoastră, căci trebuie să concedeţi, că aţi primit pentru judecare numai singuraticile fraze, în parte traduse fără sens, în parte rău şi tendenţios, după-cum însuşi dl interpret a recunoscut.

Deci condiţia primă pentru a pute aduce judecată dreaptă — vă lipseşte. E un vechiu gravamen al nostru, că suntem judecaţi fără a fi ascultaţi şi pricepuţi — gravamen, a căruia basată existenţă nimic mai tare nu o adăvereste, decât chiar decursul pertractării de azi. Anume, am fost martori cu toţii la interesanta scenă juridică petrecută înainte ca câteva momente, când se constata oficio, că traducerea articolului înriminat e incorectă, greşită, şi tot atunci d-voastră aţi declarat, că textul român al articolului nu doriţi să-l auziţi, pentru-că nu ştiţi româneşte, ceea-ce înseamnă, că d-voastră sunteţi aplicaţi a aduce verdict, pe baza unei traduceri rele, în afacere de calumnie, când din natura lucrului urmând, chiar şi numai o comă sau un semn diferit aplicat, poate să strinească o apreciere cu totul contrară.

Am ţinut să amintesc acest lucru pentru a vă arăta, pentru-ce eu anume, în combaterea acoarei — expresiunile diferite nu le-am adus în relaţiune cu cuprinsul întreg al articolului, care dacă l-aţi cunoaşte în întregime lui, aţi constata de sigur cu mine dimpreună că nu cuprinde calumnie.

(„Urgisita „Tribună“).

Înainte de a trece la tractarea responsabilităţii juridice a dlui Dressnandt — vă rog pe d-voastră, că în aprecierea expresiunilor înriminate şi a articolului întreg, precum în aducerea verdictului d-voastre, să luaţi în seamă faptul, că libertatea individuală a fiecărei cetăţean din această ţeară e pusă la extremă restrînsă în urma multelor legi şi ordinaţiuni, să consideraţi puterea mare ce oficiile publice şi impiegaţii acestora posed, şi în considerarea acestora să nu lăsaţi din vedere obligamntul ziaristicii de a griji şi a veghia, ca libertatea cetăţenilor şi de altfel prea mult restrînsă să nu fie schingiuată prin transgresiuni din partea oficiatelor, şi să admiteţi dreptul ei de a subici apariţiunile de această natură, îndeosebi atunci când ele se manifestă mai ales faţă de cetăţenii aparţinători unei anumite pătri sociale sau naţiuni.

Răţiunea instituţiunei curţii cu juraţi zace chiar în împrejurarea, că membrii curţii cu juraţi asemenea cetăţeni fiind, se aprecieze motivul faptelor şi nu intra atât cavatul legii. În cazul present un organ a apărut libertatea cetăţenescă faţă de transgresiunile şi atrocităţile comise cu putere publică.

D-voastră aveţi să judecaţi din punctul de vedere al intenţiunei bune, chiar şi în cazul, dacă s'ar afla în articolul înriminat, ceea-ce hotărât neg, unele expresiuni mai vehemente şi anume aceasta nu numai din motivul general de mai sus, ci şi pentru-că prea bine ştiţi, cât de greu e să stee singuraticul, sau chiar şi mai mulţi singuratici în faţa puterii publice.

Ar fi de tot dureros, dacă aceste vederi mai înalte de stat le-aţi desconsidera şi cu această ocaziune, din simplul motiv, că ziarul din chestiune e — românesc, e nici urgisita „Tribună“.

(Responsabilitatea acusatului).

DL procuror pe baza procedurii de presă îndeosebi a §. 34 a aflat de bine a ridica acuză, contra dlui V. Dressnandt, pe motivul că a semnat foaia ca editor-proprietar.

Din semnarea foii se vede evident marea rătăcire, în care se află d-nul procuror. Anume, numărul în care a apărut articolul înriminat a fost provăzut cu semnătunea d-nului Păcăţianu ca redactor responsabil şi editor, — până-când d-nul Dressnandt e semnat ca reprezentantul proprietarilor tipografiei.

E evident deci, că d-nul Dressnandt nu are nici o responsabilitate pentru edarea foii, ar avea dñsul responsabilitate ca reprezentant tipografiei, la acel cas dacă editorul şi redactorul responsabil al foii, ar fi greşit sau preste tot nu ar fi semnaţi. În cazul present însă nici una din aceste două eventualităţi nu obvine, prin urmare, precum la evidenţă reiaşă din §§ 34, 35, ai procedurii de presă, — dl Dressnandt în cazul present nu poate fi lăst la răspundere.

(Sistemul dominant).

Dar' şi de altfel, presupunând dar' neconcedând, că în articolul înriminat într'adevăr s'ar cuprinde calumnie — şi dl Dressnandt ar avea responsabilitate juridică pentru acel articol, într'adevăr ar fi un interesant aspect văzând cum d-voastră părtaşi ai mult lăudatei opinii publice ungureşti, judecaţi acum la finea secolului al XIX., când înfloreste libertatea de presă, sub regimul mult lăudatului sistem liberal, pe baza unei patente aduse sub orasul absolutism, un impiecat de tipografie de naţionalitate sas, pentru un articol, atribuit în tendenţa ultraiugilor români, atunci când autorul articolului şi redactorul responsabil e cunoscut şi numit.

Vă rog faceţi-o aceasta dacă o vedeţi de bine; făcându-o veţi călca dreptul în picioare dar' veţi da cel puţin o nimerită caracterizare a sistemului de guvernare de astăzi, care d-voastră îl numiţi — al liberalismului, dar' într'adevăr nu este decât al dominaţiunei şi exclusivismului de rasă! Aduceţi verdict după cum aflaţi de bine!!

(Va urma.)

Jos cu sbirii literari!

— O demonstraţiune contra lui Alexics. —

La 1 Dec. o demonstraţiune caracteristică s'a făcut la universitatea din Budapesta. Tinerii universitari români au huiuit, cum merită, pe renegatul serboromân, Alexics György, care 'şi-a inaugurat „activitatea“ la catedra limbei române printr'o prelegere în ungureşte!

Lăudăm tinerimea, care şi de astă-dată a răspuns sentimentului general românesc, şi recomandăm tuturor „gerguţilor“ şi „viciilor“ lor lui în atenţiune acest cas, care le spune, că pe calea „Ungariei“ — bătută de maghiaroni renegaţi pot să ajungă la graţia guvernului, totodată însă şi la urgisirea de care îi va împărtaşi neamul românesc.

Etată ce ne scrie un martor ocular:

Demonstraţie!

Budapesta, 2 Dec. n.

Ieri 'şi-a ţinut Alexics prelegerea de probă, la catedra neuitatului Roman. Avea ca temă „Codicele voroneţian“. Sala era în sens literal plină de profesori şi ascultători. Românii erau vre-o 20 înşi, şi deja la intrare l-au primit cu „abzug“, „jos cu el!“.

După cuvintele oficioase ale decanului, când a început Alexics cu „tisztelt uraim“ am început a striga cu toţii: „s'ausim româneşte!“ S'a făcut o mare gălgăie.

Decanul a intervenit, zicând că asta nu se poate, că atunci nu înţeleg ei nimic.

Din public se aude o voce: durere!

La sfîrşit profesorii 'i-au gratulat. Ascultătorii unguri au început să aplauzeze. Românii strigau neconcent: „jos cu el! abzug!“ etc.

În sfîrşit l-au aşteptat la poartă. Alexics cu zimbet ironic se apropie şi zice româneşte:

„Apoi vă mulţumesc, domnilor, de epitate.“

Un student de ai noştri, cătră care se îndreptase, 'i-a răspuns: „Se-ţi fie ruşine, prapăditule!“

Şi au început de nou huiideliile:

„Jos cu el! Jos cu Fuda!“

O foaie maghiară.

Etată ce scrie despre această demonstraţie Magyar Hírlap sub titlul: „Demonstraţie antimaghiară la universitate“. „În cercurile tinerimei universitare a produs azi legitimă indignare purtarea ne mai auzit de scandalosă a câtorva studenţi români. S'a

întemplat în capitala maghiară, între păreţii universităţii maghiare, că căţiva sursei a naţionalităţii de opincari au vrut să conturbe prelegerea unui profesor, pentru-că a vorbit ascultătorilor ungureşti şi nu româneşte. S'a întemplat la ora docentului privat Dr. Alexy György azi înainte de amezii. Profesorul Alexy, care va propune limba română, 'şi-a ţinut azi prelegerea de probă.

Numeroşi ascultători ai facultăţii filosofice au venit la oră. Dr. Alexy, care ca Român a dat în msi multe rînduri dovadă, că e amic sincer şi adevărat al Maghiarilor, a spus ungureşte vorbirea de inaugurare şi 'şi-au început ungureşte prelegerea „despre dialectica română“.

În aceste dîndrôt încă la începutul orei au fost căţiva tineri neliştiţi Sârbi şi Valahi, cari nu-'şi încăpeau în piele, şi această neliştiţă a erupt în fine în exclamările:

— Vorbeşte româneşte!

Alţii strigau:

— Jos cu maghiaronul!

— Jos cu simbiatşul guvernului!

— Jos cu trădătorul!

Pe profesorul Alexy l-au atins chinuitor aceste exclamări neaşteptate, dar' pentru aceea 'şi-a urmat explicările. Dar' Valahii neliştiţi au început a fi tot mai nerăbdători şi cu strigătele lor continue de româneşte au întărit aşa de tare pe tinerii maghiari, cari se interesau de prelegerea interesantă în-cât căţiva dintre ascultători 'şi-au eşit din sărite şi au îndrumat energie la ordine pe Valahii; gata de scandal. Filosoful Iordán Kálmán a strigat cu glas tunător: — trăesească domnul profesor! Să auzim mai departe ungureşte!

Cu aceasta a devenit mai torturătoare situaţia profesorului. A trebuit să se întreprindă prelegerea pe cinci minute, pentru-că s'a iscat o larmă asurzitoare, a cărei sfîrşit a fost că studenţii Valahi 'i-au depărtat din sală fără multă vorbă.

Profesorul Alexy 'şi-a urmat în ungureşte prelegerea, pentru ce ascultătorii maghiari 'i-au mulţumit cu însufleţite djén-uri. Dar' Valahi nici după aceea nu s'au liniştit. La 11 ore, la finea orei, au aşteptat pe profesor şi înainte saiei de prelegeri 'i-au strigat „abzug“.

După-cum sîntem informaţi, tinerii maghiari vor daace neplăcut incident înainte sa consiliului universitar.

Revoluţie în Praga.

Ceea-ce se petrece acum la Praga: resvrătitoarea ridicare a masselor, năvala turbată asupra Nemţilor, vandalismele ne mai pomenite ce s'au sfîrşit zilele acestea în forme şi întinderi atât de grozave, încât au provocat proclamarea statarului, — toate acestea vedesc, cum mai lămurit nu se poate, primejdia înfricoşată a revoluţiei, care nu ştii în ce clipă dar' în toată clipa poate izbucni în Austria întreagă. Până aici au ajuns stările! Asemenea sinistre probabilităţi 'şi-au luat consistenţă în urma nesăbuitei obstrucţiuni a Nemţilor hegemonişti!

În cele următoare vom da, pe cât ne iartă spaţiul, amănuntele mai importante asupra grozăviilor revoluţiei din Praga.

Primele demonstraţii.

În preseara de 1 Dec. n. au sgduit capitala de aur a Boemiei cele dintău demonstraţii mai serioase, echou al demonstraţiilor germane şi pangermane din Viena şi Graz.

Deja la căderea lui Baden, deputaţii cehi tineri şi marii proprietari au lansat cătră întreg poporul ceh un straşnic apel la luptă, semnaland momentul de critic şi istoric, şi îndemnând la cea mai intransigenţă şi neclintită rezistenţă şi luptă faţă de năvala Nemţilor.

Praga — centrul în toate al vieţii poporului ceh — s'a manifestat mai întâiu: a izbucnit cu tărie elementară sentimentul viguros naţional al Cehilor şi spaimă răspândită între Nemţi.

Nu că apelul deputaţilor cehi ar fi provocat aceasta, el fiind numai unsemalement al situaţiei venit din cea mai autorizată parte. Ci în urma nelăfrnatei obstrucţiuni germane, Cehii în situaţia dată a agitărei la extrem a spiritelor, au trebuit să răspundă în aceleaşi forme.

Dar' primele demonstraţii, deşi violente şi ele, au purtat totuşi un curs mult puţin normal. S'au spart ferestri, s'a făcut sgomot înfuriat pe străzi, s'au adunat ca la un sema mii şi

mii de Cehi, toţi cu adăncă ură contra Nemţilor. Dar' atîta a fost tot.

Turburările revoluţionare.

Namai a doua zi, 1 Dec., şi mai ales în 2 Decembrie s'au produs adevăratele turburări, revoluţia în sensul sângeros al cuvîntului.

Ţinuta provocatoare a studenţilor şi profesorilor nemţi a deslăţuit toate patimile de ură naţională ale Cehilor.

„Moarte Nemţilor!“ a fost semnul şi revoluţia a izbucnit.

Au început studenţii cu adunări de protestare, şi au continuat masele stradelor cu turburările cele mai învergunate.

„Jos cu Nemţii!“ „Jos cu Jidovii!“ — era cuvîntul de ordin al resvrătitorilor mase.

Şi mulţimea, deja de Mercuri după amezii, a început să spargă ferestri, să atace pe Nemţi şi Jidovi, să le dărîne casele, prăvăliile, cluburile, redacţiile, şi să aprindă casela.

Poliţia, deşi în număr foarte mare, pedestră şi călare, n'a putut răbi cu valurile năprasnice ale resculăşilor. Ba brutalitatea unor poliţişti a întăritat şi mai mult pe demonştrantii.

Seara, la teatrul german s'a putut ţine reprezentaţie numai sub paza a o sută de soldaţi. Abia vre-o 50 de oameni asistau ca spectatori. O imensă mulţime de Cehi încunjură teatrul şi când s'a terminat reprezentaţia s'a năpusit asupra publicului ce eşia. Numai cu greu 'i-au putut înfrina baionetele soldaţilor.

Turburările au degenerat repede în vandalisme. Se spune, că erau liste în regulă despre casele Nemţilor, ce trebuiau atacate, şi că oameni bine îmbrăcaţi mergeau — chip de aranjeri — în fruntea masselor şi le conduceau.

Sute de soldaţi s'au pornit întru risipirea turburătorilor, dar' nu răbiu cu ei, atît erau de colosale masele resvrătite.

Demonstraţiunile au degenerat repede în vandalisme. Toată noaptea mulţimea a pradat şi a jefuit. Redacţiile nemţeşti au fost devastate de nou, asemenea muzeul german.

Resvrătiiţii au voit să dărîne şi casa salvatorilor, unde era în îngrijire un student neamţ rănit. Numai întrevinerea la timp a unui deputat ceh-tinăr a salvat casa însăşi dedicată salvării.

Revoluţia în împrejurimi.

Turburările s'au întins repede în suburbiile capitalei şi în împrejurimi.

În Pischkov turburătorii au bombardat cu petri miliţia. Comandantul a ordonat foc. Mulţime de oameni au fost răniţi, ceilalţi s'au risipit vâierându-se. Dar' la oare — care distanţă s'au adunat de nou şi au pradat casele Nemţilor şi prăvăliile, în cea mai mare parte jidoveşti. Jidovii acăştan de uşi crucifixe şi chipuri sfinte, numai să fie cruţaţi.

Proclamarea statarului.

În vederea grozavelor primejdii, la care e expusă în Praga şi împrejurimi siguranţa vieţii şi averii private, prim-ministrul Gautsch, ca ministru al internelor, a dispns în confelegere cu ministrul de justiţie proclamarea statarului în Praga şi în cercurile Karolinenthal, Zizkow, Weinberge şi Smichow.

Statarul s'a proclamat alaltăieri după amezii, pe la 5 ore, şi a fost imediat pus în vigoare. Trupe pedestre defilau prin oraş şi împrejurimi, la sunet de dobă şi trîmbiţă. În fruntea trupelor mergeau funcţionari, cari cetiau ordinaţiunea statarului.

Insemnăm, că statarul, întemeiat pe §. 430 al codului penal austriac, dispune — pentru cei prinşi jefuind, turburând sau opunându-se autorităţilor — imediata judecare şi în curs de trei ore cel mult executarea osândei. Dacă osânda e unanimă, vinovatul e osândit la moarte.

Resvrătiri contra statarului.

În mai multe părţi s'au întemplat violente turburări şi după proclamarea statarului.

În Smichow mulţimea a primit statarul cu strigăte batjocoritoare. Oăftva oameni au fost imediat prinşi; se va proceda cu ei după dreptul statar. Totuşi turburătorii nu s'au liniştit, ci au voit să dărîne sinagoga. Atunci s'a dat foc, dar' nimeni n'a fost rănit.

Morţi şi răniţi.

După constatăările de până acum, de altfel foarte necomplete, numărul răniţilor de pe întinderea teatrului revoluţiei se apropie de 200; morţi sînt 5, între cari un soldat.

În Zizkow, unde prădiciunea a fost mai sălbatică, soldaţii au puscat un bărbat şi o femeie; în Weinberge un lucrător a fost

ucis cu baioneta. Peste tot, cele mai multe răniri s'au făcut cu baioneta, căci trupele n'au pusecat în mulţime, ci numai în-colea poliţiştii.

Steag alb.

La izbucnirea revoluţiei, consulatul american a arborat steag alb, semn al proclamării extraterritorialităţii.

Noné trupe.

La Viena, Maiestatea Sa a ţinut alaltăieri consiliu militar cu ministrul de războiu Krieghammer şi cu comandantul de corp Uexküll. S'a discutat trimiterea de trupe la Praga.

În aceeaşi zi deja au plecat la Praga două regimente de vînători (2 şi 21) şi regimentul 84 de infanterie, căci garnisona din Praga s'a dovedit neputincioasă a răbi cu mulţimea enormă fără să puste.

Potolire.

Abia alaltăieri noaptea s'au mai pololit turburările. Într'un tîrziu liniştea s'a restabilit. Trupe de soldaţi traversează mereu stradele, ziua noaptea.

Hotelurile şi cafenelele se închid deja la 9 ore seara, prăvăliile la 6 ore după amezii, porţile caselor la 7 ore seara. Ori-ce decoraţie a caselor e oprită. Mulţi Nemţi, mai ales studenţi, au părăsit oraşul.

CRONICĂ

Sibiul, 4 Dec. n. 1897.

Serată literară în Cluj. O foarte reuşită serată literară, aranjată de tinerii universitari, a avut loc la 27 Nov. în Cluj. Regretăm, că lipsa de spaţ ne săleşte să amînăm publicarea raportului ce ne-a sosit.

DL George Moroiann, braval nostru compatriot, licenţiat al Academiei comerciale din Anvers şi absolvent al şcolii de ştiinţe politice din Paris, aflăm cu plăcere, că săptămîna trecută a depus la universitatea din Tübingen doctoratul în ştiinţele economico-politice cum laude.

„Din Bistriţa“. Referitor la notiţa cu acest titlu din nrul 256 al „Tribunei“, un frunţas Sas de acolo, „zilnic cetitor“ al ziarului nostru, ne roagă să rectificăm, că seful poliţiei din Bistriţa nu e Sas, ci un Maghiar importat din Budapesta. Numele lui este Gyürk, şi a procedat tot aşa de volnic, nu numai contra tricolorului românesc, ci şi contra corolilor săseşti (albastro-roşu).

„Correspondentul d-v. — zice frunţasul Sas — ar fi făcut mai bine dacă ar fi raportat despre modul cum a ajuns el (seful poliţiei) în posesiunea aceluia steag (românesc)... Facem cu plăcere această rectifi care, în interesul adevărului şi al bune-înţelegeri ce există între Românii şi Saşii din Bistriţa — cum ne scrie distinsul frunţas Sas.

† Miron Pompliu. Se anunţă din Iaşi, că netericitul profesor sinicegaş Miron Pompliu a răposat deja. Moartea lui e o mare pierdere atît pentru literatura noastră, cît şi pentru corpul didactic al României.

„Nenorocire într'o mină. O mare nenorocire s'a întemplat Mercuri după amezii în minele de cărbuni dela Kaiserlautern, în urma unei exploziuni la o adăncime de 450 metri, unde lucrau 150 mineri. Au murit 37 mineri, sînt răniţi 41 şi mai mulţi au fost găsiţi. La faţa locului s'au petrecut scene sfîşietoare. O mamă 'şi-a pierdut trei copii. Cei mai mulţi dintre nenorociţi erau capi de familie.

Monumentala biserică română dela Alibunari, zidită cu o cheltuială de peste 40.000 fl., s'a terminat deja ca edificiu, rămînînd spre executare pentru anul viitor numai mobilierul intern şi pictura. Frumoaşa biserică ridicată în un stil elegant romanice, s'a construit după planurile şi sub conducerea inginer - arhitectului român Adrian Diaconovici din Bocşa - montană. Coladarea lucrărilor de edificare va avea loc zilele acestea. Curtea (sau cum se zice prin Bănat „avlia“ bisericeii) se va parca în mod foarte extetic, tot după proiectele numitului arhitect, desvîtându-se în această direcţiune deosebit de învîtătorul Teodor Petrişor, mare interes şi multă activitate.

Monument lui Visarion Roman. Se ştie, că direcţiunea „Albinei“ a hotărît ridicarea unui monument la mormîntul lui Visarion Roman, primul director al „Albinei“. Monumentul a şi fost ridicat zilele acestea. Are forma unui obelisc, e lucrat din sient de Svedia de culoare neagră, e aşezat pe un pedestal de cărămidă şi e îngrădit cu grătil de fier. Monumentul şi lucrările din jurul lui au costat 623 fl.

„Progresul“ societatea română de diletanţi din Făgăraş aranjază Duminecă în 5 Decembrie 1897 st. n., în sala hotelului „Lauritsch“ o serată literaro-musicală, cu următorul program: 1. G. Dima: „Cacule cu peana sură“, executată de corul societăţii. 2. Naum: „Papianin şi Vespasian“, dialog predat de d-nii Vic. Fălicea şi I. Dejenariu jun. 3. „Carmen Sylva şi povestile Peleşului“ disertaţiune de I. Muntean. 4. Duet de cîntec, două piese executate de d-şoara Iulia Toleşa şi Heli Ghimbişan. 5. V. Alexandri: „Groza“, poezie declamată de N. Aron. 6. Vidu: „Ste-

Fotografări zilnic la ori-ce fel de timp dela 9—5 ore.

Atelier fotografic de bun renume

VILHELM MANN

Sibiu, Piața-mare nr. 19. [1219] 80—82

se recomandă pentru executarea excelentă a ori-cărui fel de fotografie: portrete singuratic, grupuri de familie sau societăți de nemărginit număr, precum și tablouri.

!! Specialist în fotografiarea copiilor !!

Portrete pe platină în mărime naturală dela 15 fl. în sus. Executare corectă și garanție pentru identitate perfectă.

Fotografări zilnic la ori-ce fel de timp dela 9—5 ore.

De oare-ce eu toate mărfurile le vând exclusiv numai pe lângă solveire în număr, și prin aceasta prețurile se ieftinesc într-un mod însemnat și ajung și eu la oare-care profit, așadar de azi începând voui lăsa să se imbucre cu adevărat fiecare cumpărător al mărfurilor liferate de casa mea cu prețuri moderate și însoțite de oare-care profituri, și anume fără ori-ce reclamă mai departe

Pe lângă ori-ce preț!
și mai ieftin
ca la **Vânzarea totală**

a vinde articoli din depositul meu grandios sortat ș. a.

haine de bărbați și copii

producție proprie,

ghete pentru dame și domni, cravate, pălării și corturi p. t. publicului, și sigur, că ori-cine va fi îndestulit în toată direcțiunea. Tot cu această intențiune îngrijesc cu deosebire și de

atelierul meu grandios de croitorie

care stă sub conducerea unui croitor versat și expert, este provăzut cu o mulțime de stoffe din țări interne și externe, din lână de oaie și garantat veritabile, unde de acum încolo voui primi pe lângă cele mai ieftine prețuri

comande după măsuri
pe lângă o efectuare în termen de 24 ore.

Ar fi de dorit, ca preastimatul public, în interesul seu să-și câștige cât mai curând o convingere faptică despre depositul meu de croitorie din nou aranjat, precum și despre solidaritatea și ieftinătatea marfei servită. Observ, că sunt aplicat a da articolele din depositul meu și pe lângă plată în rate și condițiuni favorabile.

Cu toată stima [2830] 3—6

Isak Ascher,

Atelier de croitorie, deposit de haine gata pentru domni și copii.
Strada Cisnădiei nr. 4—6. SIBIU. Palatul comandai de corp.

Nr. 3002/1897.

[2482] 2—2

Exarândare de drept de moară.

Morile de apă și dreptul de moară al comunelor Chirpăr, Bendorf și Săsăuș se dau în arândă în 12 Dec. a. c., la 2 ore d. a., în cancelaria primpretorului din Nocrich, pe timpul dela 1 Ianuarie 1898 până la 31 Decembrie 1900.

Prețul strigărei pentru Chirpăr 380 fl., pentru Săsăuș 350 fl. și pentru Bendorf 200 fl. anual.

Ca vadiu sunt a se depune 10% din prețul strigărei.

Oferte sigilate, cărora este de a se alătura vadiul, sînt de a se da până la începutul licitațiunei.

Condițiunile mai deaproape se pot vedea aici și la respectivele primării comunale.

Nocrich, în 30 Noembrie 1887.

Bedeus m. p.,
primpretor.

Tinerilor și bătrânilor

li-se recomandă spre studiere scrierea consilierului în medicină apărută în edițiune nouă și augmentală

Sistemul nervos

și
sexual turburat

precum și vindecarea radicală a acestuia.

Se trimite sub plic pentru 60 cr. în marce postale. [478] 41—52

Curt Röber, Braunschweig.

Picant, amuzant și interesant!

Picant!

Picant!

Auto-Cinematographul,
(Fotografii vii)

de curînd inventat, prin care fie-cine poate pune în mișcare figuri cu mișcări vii, din gură și din membre. Fiecare aparat conține 47—86 fotografii Revolver-fulger. — Complet 20 cr.

Până acum au apărut:

1. În săptămîna de plăcere.*
2. Dansatorul pe funie.
3. Dansatoare (Cancan la Paris).*
4. În fine singură (Nuit de noces*).
5. O bătaie.
6. La trapez (în Tricot).
7. Boxer.
8. Partie clabrias.
9. Mireasa.
10. La Ronscher.*
11. Găcești? Sărut cu sugestione.*
12. Accidente de bicicletă.
13. Pureile.*
14. Susana în baie.*
15. Misteriile buduarului.*
16. Peștorul nocturn.*
17. Jarcier.*
18. Model (Intim din atelier).*
19. Veneția în Viena.*
20. Dans cu umbrela (cu iluminatie electrică).*

Trimite cu rambursă 3 aparate 60 cr., 5 aparate 90 cr., 10 aparate fl. 1.70, 20 aparate fl. 3.20. Mai puțin ca 3 aparate nu se trimite.

Alfred Fischer,
Viena, I., Adlergasse 12.

*) Numeri numai pentru domni.

„Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Însoțirile de credit

împreunate cu
însoțiri de consum, de vânzare, de viler, de lăptării etc. și instrucțiunile trebuincioase.

Îndreptare practică

pentru
înființarea și conducerea de astfel de însoțiri de

F. W. RAIFFEISEN.

Edițiunea a V-a.

Traducere autorizată de
Dr. Aurel Brote,

directorul băncii gen. de asigurare m. „Transilvania”

EDITURA

„Reuniri rom. de agricultură din comitatul Sibului”.

(280 pagini mari).

Cartea costă 80 cr. (cu porto postal 90 cr., recomandată 1 fl.) și se poate cumpăra dela

„Tipografia”,

soc. pe acțiuni în Sibiu.

Fiecare, dacă voește să cumpere cu prețuri solide o bună bucată de săpun, parfum de batiste, periuță de dinți și preparate pentru dinți, pieptene, perii pentru cap și barbă, roci pentru păr, legătoare de mustăți și toate articolele aparținătoare în această branșă în calitatea cea mai bună, să se adreseze plin de încredere la

Parfumăria Meltzer,
strada Cisnădiei, palatul comandai de corp.
Daniel Meltzer jun.,
Sibiu, strada Gușteriții nr. 25.

Stoffe veritabile de Brunn

pentru toamnă și iarnă

[689] 35—45

O bucată de 3-10 metri, din care ese un rind întreg de haine bărbătești (roc, pantaloni și giletă) costă numai

fl. 4.80	veritabilă stofă de lână bună
fl. 6.—	veritabilă stofă de lână mai bună
fl. 7.75	veritabilă stofă de lână fină
fl. 9.—	veritabilă stofă de lână mai fină
fl. 10.50	veritabilă stofă de lână foarte fină

lână curată de oaie.

Asemenea stoffe pentru rocuri de iarnă, stoffe de vînat, loden, kamgarn foarte fin pentru roc și pantalon, stoffe pentru doamne, și tot felul de alte stoffe spedează cu prețurile de fabrică depositul de fabrică de stoffe, prea cunoscută cu reală și solidă

Siegel-Imhof în Brunn.

Mustre gratis și franco. Spedarea conform mustrelor e garantată. Favorurile ce le dă comandarea de stoffe direct la firma de mai sus, în locul unde se fabrică, sînt însemnate: abundență într-a alege, mărfuri proaspete, prețuri fixate ieftin.

Nici o bancrută mare!

ci stînd pe basă solidă sîntem în stare a vinde ori-cui pe lângă prețul ne mai auzit de ieftin numai de fl. 6.60 următoarea garnitură de argint britanic constatătoare din 56 de bucăți.

- 6 bucăți cuțite de cele mai fine Britania pentru masă cu tăș veritabil engleze;
- 6 bucăți furculițe americ. de argint Britania din o singură bucată;
- 6 bucăți linguri americ. de argint Britania.
- 12 bucăți lingurițe americ. de argint Britania pentru cafea;
- 1 bucată lingură americ. de argint Britania de scos supă;
- 1 bucată lingură americ. de argint Britania de scos lapte;
- 2 bucăți păhare americ. de argint Britania pentru ouă;
- 6 bucăți tave engleze de argint Britania pentru service;
- 2 bucăți feșnice admirabile de masă;
- 1 bucată strecurătoare pentru ceai;
- 1 bucată presărătoare Britania fină pentru zahăr;
- 3 bucăți cuțite fine pentru poame cu mînușchiu de porcelan;
- 3 bucăți furculițe fine pentru poame cu mînușchiu de porcelan;
- 6 bucăți tave Victoria.

[2059] 8—12

56 bucăți laolaltă numai fl. 6.60.
Toate obiectele de mai sus sîntem în poziția a le trimite cu minimalul preț de fl. 6.60. Argintul Britania este un metal în totdeauna alb, care își conservă culoarea de argint 25 de ani, despre ce se garantează. Spre cea mai bună dovadă, că acest inserat se bazează pe purul adevăr, dăm următoarea:

Declarație publică.

La cas dacă garnitura de argint Britania trimisă nu ar corespunde, suma plătită se reîntoarce fără impedecare. Cine are numai trebuință de așa ceva, să comandeze garnitura pomposă de mai sus, care e potrivită mai ales ca

dar de nuntă și de sărbători,

cât și pentru hotele, restaurante și case mai bune.

Se capătă numai în

Exporthaus Rix,

liferant a reuniunii casei învățătorilor etc., firmă înregistrată, existentă de mai bine de 30 ani.

Viena, II/2, Praterstrasse 16 D/1.

Trimite în provincie cu rambursă sau dacă suma se trimite înainte.

Pulvere de curățit 10 cr., cutie 40 cr.

Veritabil numai cu marca de protecție.

Numeroase scrisori de recunoștință stau la dispoziție.

BRITANIA
SILBER

Feriți-vă!

P. t. public în propriul seu interes e făcut atent cu stăruință de a nu confunda argintul meu veritabil patent american cu garnitura oferită de concurență, o garnitură din așa numitul argint Britania ca de mai puțină valoare o vînd numai cu fl. 6.—.

CRISĂ MARE!

New-York și Londra nu au cruțat nici continentul european și o mare fabrică de argintării s'a simțit îndemnată a desface proviziunea sa mare numai pe lângă o mică remunerațiune a puterilor de lucru. Cu executarea acestui mandat sînt cu imputernicit. Expedez deci ori-cui obiectele următoare pe lângă simpla remunerație de fl. 6.60 și anume:

- 6 cuțite fine cu tăș veritabil englez,
- 6 furculițe de argint patent american dintr-o bucată,
- 6 linguri de argint patent american,
- 12 lingurițe de argint patent american,
- 1 lingură pentru supă, de argint patent american,
- 1 lingură pentru lapte, de argint patent american,
- 2 păhare pentru ouă, de argint patent american,
- 6 tave Victoria englezești,
- 2 feșnice frumoase de masă,
- 1 sită pentru ceai,
- 1 lopăță pentru zahăr pisat.

44 de bucăți la olaltă numai fl. 6.60.

Toate acestea 44 de bucăți au costat mai înainte fl. 40 și se pot capătă acum pentru prețul minimal de fl. 6.60. Argintul patent american este un metal cu totul alb, care își păstrează culoarea timp de 25 ani pe garanță. Ca dovada cea mai bună, că inseratul acesta nu e

nici o înșelăciune

mă oblig prin acestea în public, a retrimite banii fără nici o impedecare tuturor cărora nu le convine marfa. Nimeni să nu lase deci privilegiul acesta admirabil și să-și procure splendida garnitură, care e cu deosebire acomodată ca

present admirabil de Crăciun și Anul-Nou

precum și pentru toate gospodăriile mai bune.

Se capătă numai la

[2145] 6—10

A. HIRSCHBERG,

agentură principală a fabricelor americane unite de argintărie patent
Viena, II, Rembrandstrasse 19/III. — Telefon Nr. 7114.

Expediția în provincie se face cu rambursă sau pe lângă anticiparea sumei.

Praful necesar de curățit 10 cr.

Veritabil numai cu marca înregistrată de-alături (metal igienic).

Extras din scrisorile de recunoștință:

Primind expediția sînt mulțumit, Vă rog încă de o splendidă garnitură de fl. 6.60.
Cluj. Baronesa Bánffy.

Expediția d-voastră am primit-o, sînt foarte mulțumit, Vă rog a-mi trimite încă o asemenea garnitură.
Bozovici (Ungaria). Alex. Keresztes, prim pretor.

Cu prima expediție sînt de tot mulțumit, Vă rog încă de o garnitură.
Calocia. Ioan Majarosy, preot.

